

—Herning Banen blev stillet. Der er den Forskjel, at det ubrøkkelig er sagt i Loven af 23de Mai 1873, at Silkeborg—Herningbanen skulde drives eller rettere kan drives af Staten. Den har fra første Færd af været stillet anderledes end de andre af Hensyn til, at det har været Tanken, at den skulde være en gennemgaaende Bane. Der er, hvad den sidste ærede Læser ogsaa tog sig selv i, flere Punkter, hvor denne Bane er anderledes stillet, og selvfølgelig kunne de Sammenligninger og Konsekvenser, som man baade til den ene og anden Side har villet udbrage heraf, ikke efter min Opfattelse lade sig anstille. Jeg er altsaa stemt for disse Baners Overtagelse af Staten. Naar det kan ske efter den Beregning og de Overveielser, hvortil jeg er kommen, paa rimelige Vilkaar, er jeg stemt for, at disse Baner overgaa til Staten. Men hvilke ere de rimelige Vilkaar? Jeg kan ikke ganske være enig med den ærede Ordfører for Forslagsstillerne, naar han mente, at de skulde absolut stilles paa samme Maade som de øvrige Statsbaner, at man altsaa fra Statens Side kunde være tilfreds, naar de gavede den samme Rente, og derfor heller ikke burde lade de paagjældende Egne komme til at give synderlig Mere. Nei, jeg vil hellere bruge en anden Sammenligning, og denne Sammenligning skulde da være den, at man af de paagjældende Egne maatte kunne forlange, at de skulde give det Samme, som efter de sidst vedtagne Jernbanelove forlanges af de i dem nævnte Egne. Jeg sigter saaledes til Thyland og til Jyn. Det er jo 80,000 Kr. pr. Mil, og nu veed man jo, at det Bidrag, som Randers—Grenaa-Banen har givet, er 94—95,000 Kr. pr. Mil eller ca 836,000 Kr. af den 8—9 Mile lange Banestrækning. Nu er der jo ganske vist derved den Ting at mærke, at disse 80,000 Kr. pr. Mil afbetales uden Renter og i 15 Aar. Det er jo en Forskjel, som maa tages med i Betragtning. Men ikke desto mindre tror jeg ikke, at naar Sammenligningen gennemføres, kan den føre til det, som de ærede Forslagsstillere ere fremkomne med; det kan der jo imidlertid forhandles om, thi under alle Omstændigheder forekommer det mig, at de paagjældende Egne ikke paa nogen Maade bør stilles gunstigere, end Thyland og Jyn ere bleve ved de sidste Banearlæg, og heldigvis kunde man endog saa sige, at de have havt den Fordel, at de have faaet Banerne tidligere end disse Egne af Landet, det er ogsaa et Punkt, der bør tages med under Overveielser. Der er flere Punkter, der kunne tages med under Overveielse ved denne Sag, som jeg haaber, skal komme til at gaa videre. Mine nu nævnte Betragtninger føre mig altsaa til, at jeg af Hensyn til, at man overhovedet ønsker Statsbaner, og at Staten selv har ført de paagjældende Egne ind paa den af dem betraadte Vej, kan være med til at stille denne Egn fuldkommen lig

de andre Egne, naar Alt tages vel i Betragtning og under Overveielse. Jeg skal tilføje endnu en Betragtning, nemlig den, at nu er jo den Egn hvor jeg bor, bleven eller kan vente at blive nogenlunde ordentlig stillet i denne Henseende. Den Omstændighed — hvad enten jeg nu betragter den Kredts, jeg repræsenterer, eller den Egn, hvori jeg bor — at disse Egne, som jeg nærmest staar i Berøring med, ere bleve eller i hvert Fald ville blive nogenlunde heldig stillede, gjør, at jeg kommer til det Resultat, at det er rimeligt at gjøre samme Skjel til andre Steder. Jeg skal altsaa stemme for Sagens Overgang til 2den Behandling og, forsaavidt det foreslaas, for Henviisning til et Udvalg til nærmere Overveielse. Jeg har ikke dermed udtalt, at jeg kan gaa ind paa Loven, som den foreligger. Det maa nærmere undersøges og overveies. Der er flere Momenter, som her maa tages med i Betragtning, og jeg tror at kunne gjøre dette uden i mindste Maade at komme i Uoverensstemmelse med den Stilling, jeg indtog isjor, da Forslaget om disse Baner laa for, thi der er en Forskjel, det kan ikke negtes, med Hensyn til Stillingen dengang og nu. Det politiske Moment skal forøvrigt jeg ikke drage med ind; det ligger overhovedet meget lidt for min Betragtning at gjøre det.

Winther: Det var mig meget kjært at høre det Foredrag, som blev holdt af det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgfreds (Berg); det vidnede om, at der endnu er Nogen heri Thinget, der vil være en streng Bogter over Statskassen, og at den ikke — især da det er en Mand af saa stor Indflydelse, der vogter den — er udsat for, at Nogen skulde komme til at „plyndre“ den, som det ærede Medlem talte om, men at man kan stole paa, at her ikke vil komme Noget igennem, som ikke kan siges at være i Statskassens Interesse. Det er jeg overbevist om, og det har glædet mig at høre netop det ærede Medlem udtale sig saaledes. Men der var i det ærede Medlems Udtalelser en lille Bemærkning, som jeg, før jeg gaar over til at tale om Sagen selv, vil tillade mig at sige Noget om. Det ærede Medlem sagde, at, naar han tænkte sig Ministeriets Stilling i dette Dieblif med Hensyn til den anden Sag, nemlig Overtagelsen af de sjællandske Jernbaner, kunde man sige, at de, der vare komne med det her foreliggende Forslag, havde gjort Ministeriet en Bjørnetjeneste, og han sagde dernæst at Ministeriet kunde vistnok have Grund til at sige: Gud fri os for vore Benner i dette Spørgsmaal. Der kom fra det ærede Medlem endnu en Ytring, som tydede paa, at denne Sag paa en eller anden Maade skulde staa i et vist, maaste skult, Forhold til Ministeriet, idet han gjorde opmærksom paa, at den ærede Ordfører for Forslagsstillerne hørte til den Side, hvor Regjeringen ellers havde